

TÜÜE valimiskompass tudengile

Võrdlesime oma seisukohti erakondade valimisprogrammidega ja märkisime värvidega ära nende vastavuse TÜÜE seisukohtadega. Vastavused üliõpilasesinduse seisukohtadega moodustavadki **tudengite valimiskompassi** tuues välja, millised erakonnad milliseid tudengite jaoks olulisi teemapunkte enda programmides käsitlevad. Seega on võimalik valimiskompassi abil teha üliõpilastel 2023. aasta riigikogu valimistel teadlik ja kaalutletud otsus.

Punaselt – minnakse vastuollu

Kollaselt – täidetakse osaliselt

Roheline – täidetakse

Hall – ei mainita/pole programmis

Väljapaistev sinine – erakonna vastava seisukohaga seotud lubadus

Täpsemalt on kõik erakonnad ning nende lubadused võrdluses TÜÜE seisukohtadega välja toodud allpool.

Üldmulje

TÜÜE seisukohti ja kõrgharidusega seotud teemasid on kajastatud valimisprogrammides pigem vähesel määral. Näiteks viise, kuidas pakkuda tuge era- või avalikule sektorile selleks, et **tagada ühiselamukohti tudengitele**, ei ole üheksi programmis mainitud.

Reformierakonnal on ainsana programmis mainitud vajadus reformida **stipendiumisüsteemi**, kuid nad ei maini programmis, milline see reform täpsemalt välja näeb. Teiste erakondade valimisprogrammides stipendiume ei mainita.

Vajaduspõhise õppetoetuse tõstmises on kõige konkreetsemad sotsiaaldemokraadid, tõstes selle 500 euronni kuus. Detailidesse laskumata kirjutab üliõpilaste sotsiaalsetest garantiidest ka Keskerakond.

Tasuta kõrghariduse jätkamise poolt on neli erakonda – Rohelised, Keskerakond, SDE ja Eesti 200. Reformierakond pakub tasuta esimest kõrgharidust. Isamaa toob enda programmis välja, et tagab eestikeelse kõrghariduse kättesaadavuse, aga ei too välja, kas kulud katab riik või õppija.

Vaid üks erakond tõstaks **riigipoolse rahastuse soovitud 1,5%-ni** – Keskerakond. Reformierakond on samuti nõus tõstma kõrghariduse rahastuse soovitud 1,5%-ni, aga seda mitte riikliku panuse suurendamise, vaid eraraha kaasamise kaudu.

Õppelaenu pakkumine oli ära mainitud igas valimisprogrammis. Siinkohal jagunevad arvamused pigem kaheks. Rohelised, EKRE, Keskerakond ja Isamaa on kõik nõus, et lapse

sünni puhul tuleks osa õppelaenust kustutada. SDE, Eesti 200 ja Reformierakond soovivad õppelaenusüsteemi erinevatel viisidel kaasajastada. Nendest kolmest on kõige konkreetsem Eesti 200, tõstes õppelaenu summat 6000 euroni aastas ja pikendades tagasimakse perioodi 25 aastani. Meie täpsele seisukohale aga valimisprogrammides vastet ei leia.

Erakonnad

EKRE

◇ Kõrgharidust ei maksta kinni tudengi rahakotist ja riigipoolne rahastus peab tõusma 1,5-ni% SKPst.

◇ Vajaduspõhine õppetoetus peab tõusma 340 euroni kuus ja vanus selle saamiseks peab langema 21. eluaastale.

◇ Riik peab pakkuma tuge era- ja avalikule sektorile et tekitada juurde ühiselamukohti viisil, et igal tudengil oleks õigus sellega arvestada.

◇ Riigi poolt määratud tulemusstipendiumi fondi suurust Tartu Ülikoolile tuleb tõsta viisil, et iga väga heade õpitulemustega üliõpilane saaks toetatud ja tunnustatud.

◇ **Õppelaen peab olema tagatud igale tudengile, selle maksimumäär peab vastama elukalliduse muutustele, kasumi intress peab olema 0% ning tagasimakse seotud lõpetaja majandusliku seisuga.**

“Kustutame õppelaenu pooltes ulatuses, kui peres on üks laps ning täies ulatuses, kui peres on kaks või rohkem last.”

Isamaa

- ◇ Kõrgharidust ei maksta kinni tudengi rahakotist ja riigipoolne rahastus peab tõusma 1,5%-ni SKPst.

“Tagame eestikeelse kõrghariduse kättesaadavuse.”

- ◇ Vajaduspõhine õppetoetus peab tõusma 340 euroni kuus ja vanus selle saamiseks peab langema 21. eluaastale.

-
- ◇ Riik peab pakkuma tuge era- ja avalikule sektorile et tekitada juurde ühiselamukohti viisil, et igal tudengil oleks õigus sellega arvestada.

-
- ◇ Riigi poolt määratud tulemustipendiumi fondi suurust Tartu Ülikoolile tuleb tõsta viisil, et iga väga heade õpitulemustega üliõpilane saaks toetatud ja tunnustatud.

-
- ◇ Õppelaen peab olema tagatud igale tudengile, selle maksimumäär peab vastama elukalliduse muutustele, kasumi intress peab olema 0% ning tagasimakse seotud lõpetaja majandusliku seisuga.

“Tõstame õppelaenu piirmäära, pikendame tagasimakseperioodi ning tagame lapsevanemaks saamisel õppelaenu osalise kustutamise.”

- ◇ Kõrgharidust ei maksta kinni tudengi rahakotist ja riigipoolne rahastus peab tõusma 1,5%-ni SKPst.

“Toetame tasuta eestikeelse kõrghariduse andmise jätkumist praeguses mahus.”

-
- ◇ Vajaduspõhine õppetoetus peab tõusma 340 euroni kuus ja vanus selle saamiseks peab langema 21. eluaastale.

-
- ◇ Riik peab pakkuma tuge era- ja avalikule sektorile et tekitada juurde ühiselamukohti viisil, et igal tudengil oleks õigus sellega arvestada.

-
- ◇ Riigi poolt määratud tulemusstipendiumi fondi suurust Tartu Ülikoolile tuleb tõsta viisil, et iga väga heade õpitulemustega üliõpilane saaks toetatud ja tunnustatud.

-
- ◇ Õppelaen peab olema tagatud igale tudengile, selle maksimumäär peab vastama elukalliduse muutustele, kasumi intress peab olema 0% ning tagasimakse seotud lõpetaja majandusliku seisuga.

“Reformime õppelaenu süsteemi. Suurendame õppelaenu mahtu 6000 euroni õppeaastas. Alandame õppelaenu intressi ja pikendame tagasimakse perioodi kuni 25 aastani. Õppelaen peab katma täiskohaga õppimiseks vajalikud kulud, sest tudengil peab olema võimalik õppida samaaegselt tööl käimata.”

SDE

- ◇ Kõrgharidust ei maksta kinni tudengi rahakotist ja riigipoolne rahastus peab tõusma 1,5%-ni SKPst.

“Tagame tasuta kõrghariduse kättesaadavuse kõigil õppeastmetel.”

- ◇ Vajaduspõhine õppetoetus peab tõusma 340 euronit kuus ja vanus selle saamiseks peab langema 21. eluaastale.

“Tõstame vajaduspõhise õppetoetuse 500 euronit.”

- ◇ Riik peab pakkuma tuge era- ja avalikule sektorile et tekitada juurde ühiselamukohti viisil, et igal tudengil oleks õigus sellega arvestada.

- ◇ Riigi poolt määratud tulemusstipendiumi fondi suurust Tartu Ülikoolile tuleb tõsta viisil, et iga väga heade õpitulemustega üliõpilane saaks toetatud ja tunnustatud.

- ◇ Õppelaenu peab olema tagatud igale tudengile, selle maksimummäär peab vastama elukalliduse muutustele, kasumi intress peab olema 0% ning tagasimakse seotud lõpetaja majandusliku seisuga.

“Nüüdisajastame õppelaenu tingimusi.”

Reformi- erakond

- ◇ Kõrgharidust ei maksta kinni tudengi rahakotist ja riigipoolne rahastus peab tõusma 1,5%-ni SKPst.

“Kõrghariduse toetus riigieelarvest suureneb aastatel 2023–2027 vähemalt 15%. Samal ajal tuleb soodustada eraraha kaasamist kõrgharidusse, et kõrghariduse rahastamine kasvaks 1,5%-ni SKPst.”

“Peame oluliseks kvaliteetse kõrghariduse kättesaadavust, seetõttu tagame esimese kõrghariduse kõigile õppijatele maksumaksja toel ehk õppijale tasuta.”

-
- ◇ Vajaduspõhine õppetoetus peab tõusma 340 euronni kuus ja vanus selle saamiseks peab langema 21. eluaastale.

“Samal ajal peame vajalikuks reformida õppelaenude, stipendiumide ja vajaduspõhiste õppetoetuste süsteemi nii, et üliõpilased saaksid pühenduda õppimisele.”

-
- ◇ Riik peab pakkuma tuge era- ja avalikule sektorile et tekitada juurde ühiselamukohti viisil, et igal tudengil oleks õigus sellega arvestada.

-
- ◇ Riigi poolt määratud tulemusstipendiumi fondi suurust Tartu Ülikoolile tuleb tõsta viisil, et iga väga heade õpitulemustega üliõpilane saaks toetatud ja tunnustatud.

“Samal ajal peame vajalikuks reformida õppelaenude, stipendiumide ja vajaduspõhiste õppetoetuste süsteemi nii, et üliõpilased saaksid pühenduda õppimisele.”

-
- ◇ Õppelaen peab olema tagatud igale tudengile, selle maksimummäär peab vastama elukalliduse muutustele, kasumi intress peab olema 0% ning tagasimakse seotud lõpetaja majandusliku seisuga.

“Samal ajal peame vajalikuks reformida õppelaenude, stipendiumide ja vajaduspõhiste õppetoetuste süsteemi nii, et üliõpilased saaksid pühenduda õppimisele.”

Kesk- erakon d

- ◇ Kõrgharidust ei maksta kinni tudengi rahakotist ja riigipoolne rahastus peab tõusma 1,5%-ni SKPst.

“Tagada Eesti üliõpilastele võimalus omandada tasuta ja rahvusvaheliselt konkurentsivõimelist kõrgharidust. Peame vajalikuks hoida ja arendada kõrghariduse omandamist eesti keeles.”

“Tõsta riiklikku rahastust kõrgkoolidele lähiaastatel 1,5 protsendini SKP-st.”

-
- ◇ Vajaduspõhine õppetoetus peab tõusma 340 euroni kuus ja vanus selle saamiseks peab langema 21. eluaastale.

“Suurendada üliõpilaste sotsiaalseid garantiisid, et tudeng saaks täielikult õpingutele pühenduda.”

-
- ◇ Riik peab pakkuma tuge era- ja avalikule sektorile et tekitada juurde ühiselamukohti viisil, et igal tudengil oleks õigus sellega arvestada.

-
- ◇ Riigi poolt määratud tulemusstipendiumi fondi suurust Tartu Ülikoolile tuleb tõsta viisil, et iga väga heade õpitulemustega üliõpilane saaks toetatud ja tunnustatud.

-
- ◇ Õppelaen peab olema tagatud igale tudengile, selle maksmimumäär peab vastama elukalliduse muutustele, kasumi intress peab olema 0% ning tagasimakse seotud lõpetaja majandusliku seisuga.

“Muuta õppelaenu tagasimaksmise süsteemi, võimalusega riigi poolt hüvitada õppelaen täies mahus, tingimusega töötada avalikus sektoris õpitud erialal vähemalt kolm aastat.”

“Taastada süsteem, kus õpingute jooksul lapsevanemaks saamisel on võimalus ühel lapsevanemal taotleda õppelaenu osalist kustutamist riigi poolt.”

Rohelised

- ◇ Kõrgharidust ei maksta kinni tudengi rahakotist ja riigipoolne rahastus peab tõusma 1,5%-ni SKPst.

“Tagame tasuta eestikeelse kõrghariduse jätkumise, et igal Eesti inimesel oleks hoolimata oma ühiskondlikust ja majanduslikust positsioonist võimalik riigikeeles jõuda hariduses nii kaugemale kui ta soovib.”

“Võimaldame töötavatele üliõpilastele tasuta õppimist osakoormusega, soosides sellega erialase töö või praktikakohtade leidmist.”

-
- ◇ Vajaduspõhine õppetoetus peab tõusma 340 euroni kuus ja vanus selle saamiseks peab langema 21. eluaastale.

-
- ◇ Riik peab pakkuma tuge era- ja avalikule sektorile et tekitada juurde ühiselamukohti viisil, et igal tudengil oleks õigus sellega arvestada.

-
- ◇ Riigi poolt määratud tulemusstipendiumi fondi suurus Tartu Ülikoolile tuleb tõsta viisil, et iga väga heade õpitulemustega üliõpilane saaks toetatud ja tunnustatud.

-
- ◇ Õppelaen peab olema tagatud igale tudengile, selle maksimumäär peab vastama elukalliduse muutustele, kasumi intress peab olema 0% ning tagasimakse seotud lõpetaja majandusliku seisuga.

“Õppelaen peab olema sotsiaalse õigluse tagamise meede, mitte panganduslik äriprojekt. Arvestame õppelaenu intressi määramisel tegeliku elukalliduse tõusuga ja pikendame õppelaenu tagasimakse tähtaega. Kustutame osa õppelaenust lapse sünni korral.”
